

Den Pædagogiske læreplan for Vores Børnehave

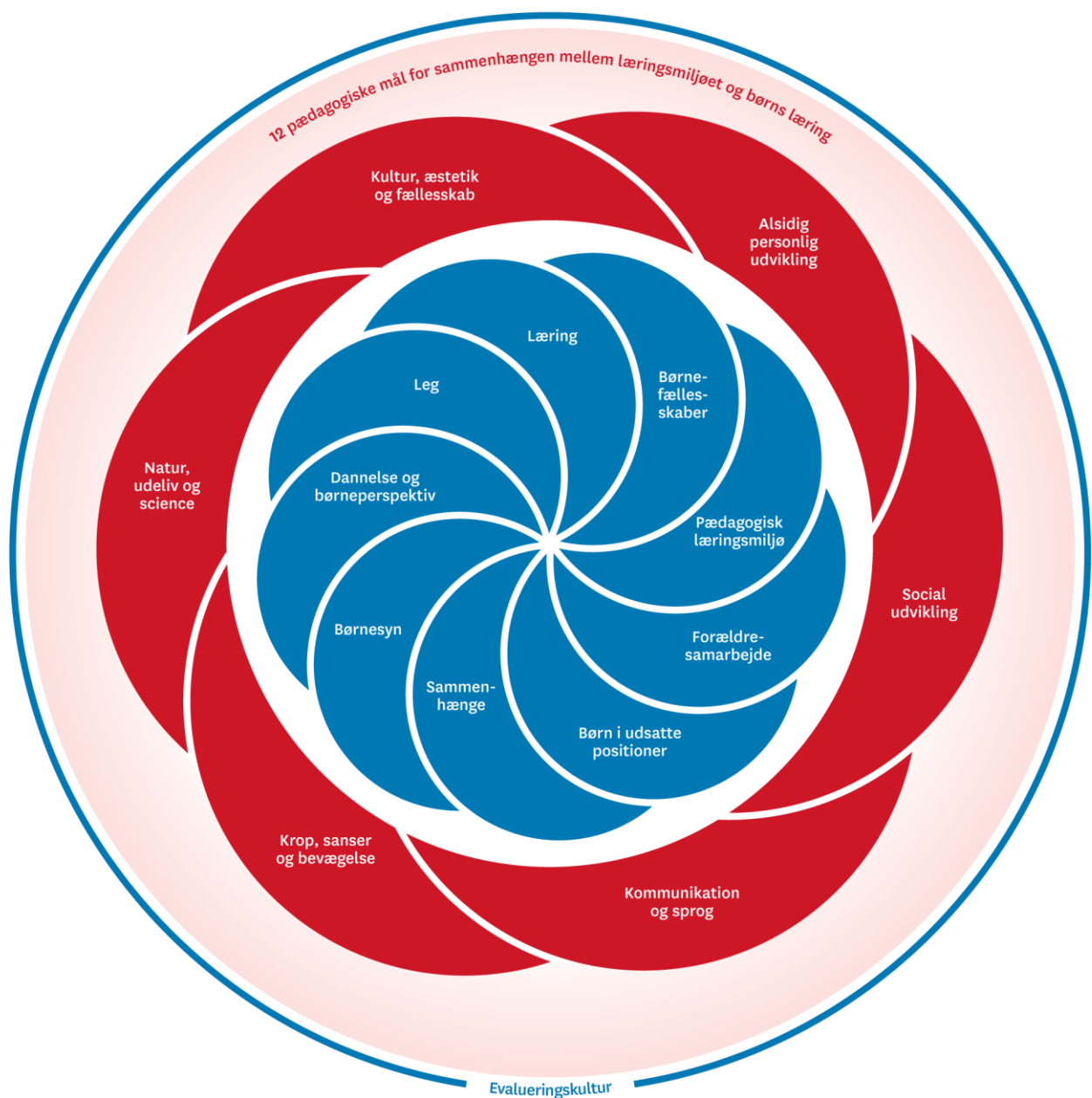
År 2020

*Leg er ligeså vigtigt som
ytringsfrihed og rent drikkevand*

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Vores Børnehave

Vores Børnehave er en lille privat integreret institution med vuggestue og børnehave. Vi har plads til max. 32 børn fra 0-6 år. Af ansatte er der en leder, to pædagoger, en pædagogisk assistent samt en pgu'er. Vi har en pedel, en kontormand plus en engageret bestyrelse. Husets leder er 8 % på kontoret – resten af tiden på børn og forældresamarbejde. Dette lader sig gøre i kraft af at huset har en kontormand, - og i og med at vi har en pedel, - er forældrene fritaget for at deltage i vedligeholdelse af huset.

Yderligere har vi en køkkendame på 15 timer pr. uge, som sørger for alt inden for vores madordning. Rengøringen har vi ligeledes en dame ansat på 10 timer pr. uge.

Tryghed – nærvær – dannelse - empati og indsigt i det enkelte barns udvikling og trivsel er værdiord, som vi lægger stor vægt på. Vi italesætter alt hvad der foregår omkring barnet, og dette for at give en forståelsesramme for ord og begreber. Et andet eksempel på et værdiord hos os er "haven"...vores udeområde er en have, så udendørsaktiviteter foregår i "haven". Vi vægter fagligheden højt, og vores værdiord er vigtige – de er ikke bare ord der er nedfældet, men som bliver udført.

Vores børn er sammen på tværs af alder dagen igennem, dette forærer det lille barn lærdom, gode manerer, dannelse, sang, bevægelse, samt tryghed og trivsel...og de ældste børn lærer at tage hensyn og drage omsorg for det lille barn.

Vores kommende skolebørn, også kaldet "klogeåger" gøres parate til livet udenfor børnehaven. Børnene i Vores Børnehave lever et trygt og godt institutionsliv, hvor de lærer frihed under ansvar. Vi som personale er meget bevidste om, at et sundt og godt arbejdsmiljø giver arbejdsglæde, god stemning, gode energier. - "det at ville hinanden" giver afsmittende glæde og trivsel og grobund for god og sund udvikling for børnene.

Endvidere påvirker det gode arbejdsmiljø, at vores fraværsprocent er lav.

I Vores Børnehave er det hele familien der går i vuggestue/børnehave. Der udvikles et varmt og nært forældresamarbejde, hvor lederens og husets dør altid er åben. Her kan man komme og få værktøjer, eller få lettet sit hjerte. Dette er baseret på tillid, respekt og medmenneskelighed, alt sammen til gavn for barn og familie.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. ”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi er bevidste om, at skabe rum og læringsmiljø, hvor barnet gennem legen kan få kontakt til og udtrykke sine tanker -og følelser. Igennem leg forholder barnet sig til omverdenen.

Eksempel i Vores Børnehave:

-En gruppe børn på 4-5 år leger i ”stalden” hvor der i legen er lidt uro og konflikter. Den voksne finder tæpper frem og opfordrer til at bygge hule i stedet. Den voksne hjælper lidt på vej. Den ”nye” huleleg er uden uro og konflikter.

Her er med hjælp fra en voksen skabt et læringsmiljø, hvor der er rum og plads til fri leg.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring. ”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Eksempel i Vores Børnehave:

-Et forældrepar ytrer deres frustration vedrørende konflikter omkring tøj, mad, små krav i hverdagen. Det er kørt i hårdknude derhjemme. De får under en snak med lederen el personalet nogle gode råd som de kan bruge derhjemme, til hvordan de kan takle konflikterne. Vi understøtter håndteringen af rådene ved at snakke med barnet omkring situationerne i hjemmet. Eksempelvis kan vi belønne med et klistermærke.

Eksempel i Vores Børnehave:

-Vi samarbejder med forældre ved overgangen fra ble til renlighed. Vi kommunikerer med forældrene om, hvordan det går, og hvor langt vi er i processen. Så det bliver en god overgang for både forældre og barnet.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Eksempel i Vores Børnehave:

-Vi har et barn med hørenedsættelse på det ene øre. Vi er opmærksomme på at når vi snakker til det pågældende barn og dette ikke reagerer, så går vi helt hen i barnets synsfelt og får øjenkontakt og snakker direkte til barnet. Ved højtlesning er vi opmærksomme på hvor barnet sidder, så barnet bedst kan høre hvad der bliver læst op.

Endvidere kan børn med sociale, motoriske og sproglige udfordringer have brug for, at vi som personale skaber rum og plads til at være i mindre grupper og derved kan vi arbejde med barnets specifikke udfordringer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Eksempel i vores børnehave:

-Vores kommende skolebørn kalder vi for ”kloge åger”. 3 dage om ugen bliver der lavet ”kloge Åge” ting for dem, her lærer de tal, bogstaver, samt bliver præsenteret for forskellige kreative aktiviteter.

Her arbejder vi med børnenes lyst til at lære, koncentration, det at lytte til en fælles besked, vente på tur, selvhjulpenhed, og fællesskabet.

Herigennem bliver børnene introduceret til tal, bogstaver og kreative ting, og dermed giver vi børnene mulighed for at udvikle deres nysgerrighed omkring det at lege med tal, bogstaver, former, mønstre mv.

Vi deltager i et førskoleprojekt hvor ”kloge ågerne” møder deres kommende klassekammerater og besøger deres nye skole, samt hilser på deres lærer.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Her i Vores Børnehave inddrager vi lokalsamfundet og lokalområdet på mange forskellige måder. Vi bruger de lokale muligheder og aktiviteter, der er omkring os. Det gør vi fx ved at tage til stranden, og benytte os af de forskellige legepladser vi har i Snogebæk, bla Bækkelys legeplads, naturlegepladsen nede ved haven. Vi benytter det lokale bibliotek i Nexø, bruger Poulsker hallen, besøger kirken ved højtider, samt gør brug af skovhuset og skoven, som ligger tæt ved Vores børnehaven. Vi tager til et plejehjem i Nexø, hvor vi synger og laver stolegymnastik med beboerne.

Vi inddrager mulighederne i lokalmiljøet i forbindelse med arbejdet med læreplanen og med de forskellige temaer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Voksne, der engagerer sig i og ser børn. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet, og de konflikter der kan opstå med andre. Børnene skal både kunne mærke deres egne behov og grænser, kunne sige til og fra, og på samme tid indgå som en social del af et større fællesskab, der gør verden sjov og udfordrende at være i. Børn har behov for at lære, at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet. Børn skal føle sig værdsat og anerkendt, og de skal

opnå en fornemmelse af at blive set, genkendt, anerkendt og husket. Voksne er vigtige medspillere, når de følelsesmæssige erfaringer omsættes til adfærd.

Alle børn skal have mulighed for at deltage i sociale og kulturelle sammenhæng, hvor deres potentiale udfordres, styrkes og stimuleres. Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre.

Mål:

- At barnet oplever, at være værdifuldt både i sig selv og som en del af et fællesskab.
- At udforske egne grænser – sige til og fra, for på den måde at opnå større selvforståelse.
- At barnet bliver set, hørt og anerkendt.
- At barnet i samspil med både børn og voksne udvikler deres identitet og dermed forståelse for sig selv og andre.
- At barnet får en oplevelse af at være en del af noget større.

Vi som personale skal:

- Anerkende, motivere, være nærværende og være tydelige.
- Tage udgangspunkt i det enkelte barn.
- Støtte barnet i at sætte grænser.
- Støtte barnet i at være selvhjulpen.
- Støtte barnet i at løse konflikter på en hensigtsmæssig måde
- Støtte barnet i at turde at stå frem.

Eksempler:

I *Vores børnehave* møder vi børn og forældre i dagligdagen med et "godmorgen", navns nævnelse, øjenkontakt, imødekommenhed og viser interesse for barnet uanset om det vil fortælle noget eller om det er ked af det, eller har brug for lidt ekstra omsorg i afskeden med mor/far. Vi spørger ind til om barnet har sovet godt, hvad tid barnet er stået op, samt om det har været en god morgen. Alt dette for at vi har en forståelse for barnets ageren og reaktioner resten af dagen, således at vi kan tage hensyn til dette.

Under måltidet samtaler vi med børnene. Eksempelvis "hvad har du lavet i weekenden" eller "hvor mange bor der hjemme hos dig" Alt dette for at give barnet en selvforståelse. Vi giver plads til at barnet får taletid for herigennem, at turde ytre sig og opleve at blive lyttet til. Dette giver kendskab til hinanden og samtidig forståelse for, at vi er forskellige og unikke. Vi taler om hvem der kommer i børnehaven i dag og om der mangler nogen. Endvidere kan børnene få små opgaver i løbet af dagen, såsom borddækning, og rydde op efter måltidet. Dette giver også børnene en fællesskabsfølelse. Vi hjælper hinanden og dette er en værdi i sig selv.

Vi synger hver dag som en led i fællesskabsfølelsen. De yngste spejler sig både i de andre børn og de voksne. De større børn får mulighed for at vokse i form af bl.a. solosang, altså stå frem på gulvet og synge alene, hvis de har mod på det. Vi som voksne skaber en tryk ramme for barnet i denne situation. Dette er at turde "turde". Vi anerkender barnets mod og præstation ved at voksne og børn klapper og synger for barnet bagefter. Ligeledes anerkender og styrker vi det nonverbale sprog ved at sætte ord og handling på barnets gestik, udtryk og fagter.

Vi skaber små miljøer i form af opdeling, så legen har de bedste forudsætninger. Legen i sig selv indeholder flere samarbejdsaspekter så som, at dele, give plads til hinanden, lytte og forhandle. "Hvis du får den her af mig,- må jeg så den der af dig", skabe relationer og selvforståelse. Kunne sige til og fra og dermed udforske egne grænser. I legen får barnet en oplevelse af at være en del af en helhed og derved få betydning som individ.

I vores hus får de yngste mulighed for at spejle sig i de større børn, da vi ikke er delt op i aldersgrupper, men er ét hus. Dette medvirker også til, at de ældste børn lærer at vise hensyn og omsorg for de mindre børn. Eksempelvis i haven hvor de yngste tøffer rundt, samtidig med de større børn cykler. Ligeledes på stuen, hvor de helt små ligger på gulvet og leger.

Succeskriterier:

- At barnet udvikler en større selvforståelse og hviler i sig selv.
- At være værdifuld både i og uden for fællesskabet og tage ansvar for dette.
- At barnet har udviklet empathiske evner.
- At barnet har fået opbygget selvværd og robusthed.
- At barnet har mod til at "gå ud i verdenen" med gåpåmod, lyst og nysgerrighed.
- At barnet kan indgå i relationer.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Børns sociale udvikling, udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer, hvor de vigtigste elementer er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder.

Sociale kompetencer er nøglen til fællesskabet, hvor børn har mulighed for at udfordre sig, i leg, i samarbejde med andre om at løse en opgave og realisere deres drømme. I Vores børnehave støttes børnene i at danne venskaber og lærer, hvordan man kommer med i, og er en del af et større fællesskab. Børnene skal have plads til at give udtryk for egne følelser og behov, samtidig med, at de også lærer at forstå at andre har de samme behov.

De voksne her i huset skaber gode muligheder for børnenes leg, ved at hjælpe børnene og opmuntre dem til at vise omsorg og tage hensyn til hinanden. I fællesskab med andre oplever børnene at have en betydning og det er her at barnet kan give og opnå anerkendelse.

Vi vægter sociale kompetencer højt, da dette er nøglen til en vigtig byggesten i barnets udvikling og trivsel. De sociale kompetencer udvikles i fællesskab med børn og voksne. I venskaber, grupper og kulturer hvor de vigtigste elementer er empati, evnen til tilknytning og sociale færdigheder. Endvidere er sociale kompetencer med til at få et fællesskab, hvor barnet har mulighed for at udfolde sig. Både i leg og i at danne venskaber med andre og lære hvordan man kommer med i, og at være en del af, et fællesskab og igennem legen lære at sige til og fra.

Ligeledes hjælper vi barnet til, at mærke efter hvilke nonverbale signaler det modtager, at udvikle følelser/forståelse for, at sætte sig ind i andres sted, -empati.

Vi som voksne skal give barnet mulighed en for at udvikle disse kompetencer ved, at skabe rammen i hverdagen. Det kan eksempelvis være opdeling i små grupper, både ude og inde. Aktiviteten kan både være en voksenstyret opgave, eller fri leg, hvor vi opmuntrer børnene til at vise hensyn og omsorg. Konstellationen af børn kan vi til tider også ændre, hvorpå de får mulighed for at skabe relationer med andre end dem som de sædvanligvis leger med og derved udvider deres valg af legekammerater. De får herved flere at spejle sig i.

Vi italesætter i en samlingsstund eksempelvis også, hvis et barn er kommet til fortræd eller er blevet syg. "Vi mangler Peter i dag, han har brækket armen", her får børnene mulighed for at udtrykke deres omsorg og empati for Peter. De lytter til hinanden og til de voksne og lærer hvordan der sættes omsorgsfulde ord på Peters situation. Det kan også være at Peter har fået en lillesøster, her viser de voksne glæde og snakker om hvor dejligt det er for Peter og hans familie. Børnene afkoder de voksnes glæde og engagement og lærer at glæde sig på andres vegne. Her har børnene ligeledes mulighed for at udtrykke deres empati.

Vi motiverer barnet til at hjælpe/trøste hinanden, både i garderoben, i legen og ved måltidet. Her italesætter vi voksne barnet til at få øje på de andre. Fx opfordrer vi barnet til at hjælpe hinanden med dragten som skal lynes eller huen der skal vendes. Ved bordet lærer vi barnet at sende vanden videre til den næste.

Det kan eksempelvis også være legetøjet, som begge børn har udset sig. "Når Peter er færdig med skovlen er det din tur til at låne den. " Og vi opfordrer Peter til at finde et alternativ til det andet barn, indtil han er færdig med den.

Et andet eksempel kan være, når et barn har slået sig. Her inddrager vi andre børn på den måde, at de kan hjælpe med at finde plaster/puste på knæet og anerkender at det gør ondt.

Vi støtter og motiverer barnet i at tage kontakt til hinanden – "hvad leger I, må jeg være med? " og samtidig taler vi om, hvordan kan man svare, når et andet barn spørger om at være med. Vi lærer også barnet, at håndtere et "nej" til legen. Vi vil gerne lære børnene, at det indimellem er det ok, at der kan blive svaret nej til spørgsmålet om at være med, hvis eksempelvis to eller tre børn har en god og konstruktiv leg i gang. Der skal vi som voksne opfordre og motivere barnet til at spørge andre og give barnet troen på, at det nok skal gå alligevel. Vores hensigt er at gøre barnet robust til de små stød som livet giver.

Vi styrker det enkelte barn i at etablere venskaber ved at skabe trygge rammer og miljøer og sammensætter børnegrupper, som vi mener kan have en god og hensigtsmæssig grobund.

Vi hjælper børnene i at lytte og snakke med hinanden, og vi som voksne inddrager og støtter barnet, som derved styrker barnets selvværd og mod til at selv at stå frem. Eksempelvis: To børn beslutter at de gerne vil lege med Lego. Det ene barn siger "så kan vi bygge en borg" det andet barn vil hellere bygge et rumskib. Det er jo i sig selv fint, men for at begge børn føler at de er fælles om

legen, kan vi som voksne foreslå at rumskibet lander i en borg. Dette giver også plads til fantasien og legen kan fortsætte.

Vi lærer også barnet at vente i køen på toilettet, i samtalen omkring måltidet, og i andre aktiviteter som kræver voksenhjælp.

Vores børn lærer på en helt naturlig måde, at tage hensyn til hinanden. De store børn cykler rundt ude i haven, men samtidig skal de holde øje med de yngste børn som tøffer rundt. Ligeledes er vi opmærksomme på at de yngste børn ikke ødelægger det fine sandslot, som en af de ældste børn har brugt tid på at lave. Her understøtter vi barnet i at sige fra "du må ikke ødelægge mit slot".

Herefter tager vi det yngste barn i hånden, afleder og opmuntrer det til at finde noget andet legetøj. På den måde viser vi det ældste barn, at det er ok at sige fra og at det respekteres. Det yngste barn hjælpes til at lære, at respektere de andre.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. ”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sprog er forudsætning for at udtrykke sig, og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udvikling og som man skal give opmærksomhed. Tale-sprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog er blot nogle af de kommunikationsformer som vi skal give opmærksomhed for at give den bedst mulig forudsætning for barnets sproglige udvikling.

Sprog skaber kontakt, og evnen til at bruge nuancerne i sproget støtter og fremmer forståelsen af og fra andre. Børn skal støttes i at udvikle deres ordforråd og i at forstå begreber og regler der gælder for det talte sprog. Det er vigtigt at træne dialogen, så børn i fællesskab kan tale, lytte, stille spørgsmål, svare og dermed være aktiv i fælles aktiviteter og projekter. For at børn bedst kan kommunikere er det vigtigt, at de kan forstå sammenhængen mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Et varieret og korrekt sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger muligheden for at blive forstået.

Sproglig færdighed en indgangsdør til verden, og en mulighed for at høste viden og erfaringer. Sproget er en forudsætning for at skabe frugtbare løsninger på problemer og konflikter. Et godt fællesskab afhænger af børnenes evne til at sige til og fra, og om de har de sproglige forudsætninger for at udtrykke hvad de mener, og de dermed formår at blive forstået både af børn og voksne. De har derfor behov for at møde voksne, der lytter til dem og møder dem med forståelse og anerkendelse, så de har mulighed og er trygge ved at udtrykke hvad de føler og mener.

Såsom glæde, at være ked af det, eller frustration. Dette gøres bl.a. ved at de voksne støtter børnene samt sætter ord og begreber på de oplevelser, de har i dagligdagen.

Mål:

- At barnet har et alderssvarende sprogbrug.
- At barnet har et sprog der ikke er grimt.
- At barnet kan kommunikere svarende til barnets alder.
- At barnet har en følelse af at blive forstået.
- At barnet kan se en betydning af det nonverbale sprog, attitude og tonefald.
- At barnet kan sætte fagter på når vi synger, på det niveau som passer til den alder barnet har.
- At barnet kan deltage i en samtale – lytte og stille spørgsmål.
- At barnet har lysten til at kommunikere.
- At barnet føler sig tryk, så barnet kan sætte ord på følelser, behov og meninger.
- At barnet udvikler en sprogforståelse og et nuanceret talesprog.

Metode:

I vores dagligdag synger vi med børnene, her bruger vi bl.a. sange med fagter, og rekvisitter der understøtter forståelsen af sproget. Ved de yngste er vi opmærksomme på, når de viser interesse for både det verbale og nonverbale sprog. Det gør vi ved at anerkende barnets handling, så som fagter der passer til en bestemt sang, som vi synger og herved viser, at vi har forstået barnet. Igennem sangen får vi også motiveret det barn med, som er sprogligt udfordret.

Vi giver plads til at kommunikere under eksempelvis måltider, hygge i sofaen og andre stille stunder. Vi er nærværende, stiller spørgsmål, lytter, opfordrer og inddrager alle i samtalen. Vi kan spørge ind til barnets familie, da dette er en fællesnævner for de fleste. Dette kan også motivere det stille og usikre barn til at kommunikere.

Vi bruger rim og remser til at udvikle barnets sprogforståelse og en medvirken til nysgerrighed hos barnet.

Højtlesning, tal, bogstavlæring og bogstavlyde introduceres også for børnene. Vi motiverer til at kigge i bøger. Både med de andre børn, en voksen eller alene. Dette er for at give barnet en nysgerrighed og en glæde ved bøger. Vi etablerer små miljøer til både højtlesning og til fordybelse. Vores nærmiljø bruges til ture, hvor bl.a. sproget bliver brugt i nuet. Vi taler om, hvad vi ser, hører og måske lugter. Men også til at genfortælle oplevelserne til hinanden og andre. Dette giver forståelse og indsigt i forskellige begreber.

Vi bruger talepædagog til de børn med sproglige udfordringer, dette er i samarbejde med forældrene.

Som personale er vi bevidste om, at vi er rollemodeller, derfor er vi tydelige og bruger sproget hensigtsmæssigt. I dagligdagen er vi understøttende for det enkelte barn i dets sproglige udvikling og vi sætter dagen igennem ord på handling.

Vi arbejder med det enkelte barn som eksempelvis ikke er tryk ved dialog. Det gør vi ved at inspirere og motivere til det nonverbale sprog og sætte ord på handling.

Vi som personale udviser vilje til at forstå det enkelte barn i dets sproglige udvikling, så barnet føler sig forstået og ikke mister lysten til at kommunikere.

Bruger barnet uhensigtsmæssig tale gør vi barnet opmærksom på dette og kommer med alternative måder at kommunikere på.

Som personale skal vi:

- Være tydelige i det verbale og nonverbale sprog.
- Være gode rollemodeller.
- Være lyttende og nærværende i kommunikationen.
- Være inspirerende både i det verbale og nonverbale sprog.
- Skabe trygge rammer, så der er grobund for sproglig udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Kroppen er et redskab til at erobre verden. Kroppen er et hensigtsmæssigt sanseapparat. Barnet oplever, det sanser og reagerer gennem kroppen. Barnet bruger bevægelse til at udforske, afprøve, og forstå fysiske udfoldelse.

Børn har behov for at føle værdi og tryghed og der skal arbejdes med identitet, forståelse af kroppens indre og ydre, bevægelsesmuligheder og sanselighed. Vi skal hjælpe børnene med at de får en større forståelse for deres krop, dens styrker og hvilken betydning kosten har for sundhed og velvære.

Ved at styrke barnets udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætning for at udvikle sig.

Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder, og de får erfaringer med hvad det betyder, at koble det talte sprog sammen med kropssproget.

Mål:

At barnet bliver bevidstgjort om kroppens muligheder.

At barnet oplever glæde ved fysisk udfoldelse

At barnet får succes og derved bliver motiveret til at flytte sine grænser både fysisk og sanseligt.

At barnet ved deltagelse i grov- og finmotorisk udfoldelser får kendskab til at tage vare på kroppen og dens funktioner både fysisk og psykisk.

At barnet får mulighed for deltagelse i fællesskabet via fysisk udfoldelse.

Metode:

Vi som voksne skal skabe et aktivt og motiverende børnemiljø, hvor alle barnets sanser bliver stimuleret og udfordret. Vi skal gå forrest og være rollemodeller og gøre børnene nysgerrige og interesseret i at bruge bevægeapparat samt syns,- høre,- smage,- og følesanserne.

Vi opmuntrer barnet til selv at hente bestik, hælde mælk op, tage af bordet, klare toiletbesøg, tage tøj af og på og derved arbejde henimod selvhjulpenhed.

Igennem sang og sanglege bliver barnet opmærksom på kroppens muligheder, så som fagter og gestik. Vi træner finmotorik ved at klippe, klistre, tegne, lege med perler, skrive tal og bogstaver, smøre selv sin mad og vaske hænder.

Vores have giver rig mulighed for at klatre i træer, gynge, cykle, leg på "højen", sandkasseleg, bygge huler med fiskekasser, tegne med kridt og lege med vand. Derudover har vi stalden som bidrager med ribber, redegynge, pudeleg, hulebygning med tæpper, leg med dukkevogn, biler samt gravemaskiner.

Nærmiljøet bruges til udflugter til legepladser, skovhuset, strand og skov hvor barnet får mulighed for, at udforske både sanser og bevægeapparat.

Ved vores ugentlige gymnastikdag bliver barnet stimuleret kropsligt og sanseligt. Aktiviteterne er både vokseninitieret, men den frie leg er der også plads og rum for. Eksempelvis kan vi lave en forhindringsbane hvor barnet skal hoppe, balancere, kravle, svinge i tov, lave kolbøtter og rutsje. Boldtræning, stopdans, tagfatlege, stafet og sanglege er også en del af gymnastikken. Da det primært er kløgeågerne der er til gymnastik, øver vi barnet i at blive selvhjulpen. Her skal barnet selv tage tøjet af, lægge det sammen på bænken, tage gymnastiktøjet på og hænge overtøjet på plads- og så den anden vej rundt når gymnastikken er slut. Vi arbejder bevidst med denne rutine, som bliver brugt som læringsmiljø.

I kraft af at vi gentager mange af aktiviteterne øges barnets kropslige bevidsthed og herigennem opleve succes.

Ved stranden bruges både kroppen og sanserne. Børnene løber i klitterne, ruller sig i sandet, graver huller og bygger sandslotte. Sanserne bruges i kraft af, at vi gør barnet opmærksom på duft, lytte til havet, fuglesang, duft til blomster, mærke regn, vind og sandet på bare tæer på en sommerdag.

I skovhuset kan barnet klatre i net, som er fastspændt imellem træerne. Her udfordres de fysisk og psykisk, da nettet er i bevægelse. Barnet kan gynge og klatre i træer, hvorpå der er etableret trin og på den måde udvikler deres kunnen i hvor højt barnet kan og vil klatre. Sten og grene bliver vendt og flyttet rundt. Herigennem kan barnet opleve duft og liv i form af insekter mv.

I haven har vi cykler som er alderssvarende, så det enkelte barn kan motiveres og støttes i at forsøge sig i denne kunst. Til de yngste har vi scootere, gåvogne, traktorer mv. Til de større børn er der løbecykler, cykler med sidevogn, mooncar trillebøre og cykler hvor vennerne kan stå bagpå.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Udgangspunktet for at forstå verden er også forståelsen af den natur mennesker lever i og har et ansvar for. Naturoplevelser i barndommen bidrager både til det følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling.

Når børn har mulighed for at opleve og sanse i naturen på alle årstiderne, i forskelligt vejr og landskaber styrkes deres sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Naturen er en fantastisk legeplads, hvor der er mulighed for at styrke alle sanseapparaterne. Når børn leger i naturen får fantasien og samværet med andre spillerum og børnene udfordres på mange måder både kropsligt og mentalt.

Vi skal give børnene mulighed for at undersøge, studere og opleve naturen.

Mål:

At barnet udvikler en forståelse for naturen, dens mangfoldighed og glæder.

At barnet får en forståelse for årstiderne.

At barnet bliver bevidst omkring tal, bogstaver og begreber, såsom tung, let, stor, lille, over og under.

At barnet viser respekt og lærer at værne om naturen.

At barnet viser lyst til at bruge naturen.

At barnet lærer at spare på vand og el samt ikke at smide affald i naturen.

Metode:

At vi som voksne viser glæde og begejstring ved brug af naturen. Vi vil aktivt sammen med barnet være opmuntrende og nysgerrige på og i naturen.

Vi vil bruge "uderummet" året rundt og vi italesætter vejrfænomener og barnet får lov at mærke vind, regn, sne, kulde og varme.

Vi taler med barnet og relationspar, hvor vi eksempelvis har forskellige sten, blomster og grene som igangsætter en dialog om former, vægt og størrelse.

Vi er rollemodeller for barnet, så vi viser og fortæller barnet, at når man opholder sig i naturen skal det gøres med omtanke for denne. F.eks. ikke knække grene af træer og buske og vise respekt for "kryb og kravl".

Vi udviser glæde og interesse for naturen, således at barnet bliver tryk og fortrolig i og med "uderummet" som byder på mange muligheder.

Vi italesætter hvad der kan genbruges og til hvilke formål. Endvidere tager vi på BOFA, hvor vi bliver oplyst omkring miljø, affaldshåndtering og genbrug.

Vi gør barnet opmærksom på, at slukke for vand og lys. Vi sparer på vand ved kun, at det sidste barn i køen trækker ud i toilettet.

Eksempler:

Vores tegnepapir er papir der skulle have været smidt ud fra et lokalt firma. Vi opfordrer børnene til at bruge begge sider af tegnepapiret.

I skovhuset bruges insektkasser, hvor krible-krablelivet bliver nærstuderet og undersøgt.

En lokal jæger kommer på besøg og vi tager i skoven, hvor børnene får forståelsen og instruktion af, hvordan kredsløbet hænger sammen. Vi "skyder" fasaner og ænder, som vi efterfølgende parter og tilbereder over bål, og til sidst smager vi på det.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. ”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Barnet skal præsenteres for forskellige materialer, opleve kunst for derigennem at blive inspireret til selv at lege og omforme de udtryk de møder.

Kreativitet trives bedst i lyst og bliver mødt af en voksen som udviser engagement og begejstring. Ved at introducere barnet for børnelitteratur, sang, teater, og billeder udvides barnets forståelse for kultur og derved opnå en større interesse for det kulturelle.

Vi holder arrangementer ved de forskellige højtider og barnet bliver introduceret for de forskellige traditioner.

Mål:

At barnet bliver introduceret for forskellige traditioner og deltager i disse.

At barnet føler glæde ved at synge, lytte til og få en fællesskabsfølelse og forståelse for den danske kulturarv.

At barnet kan udtrykke sig via forskellige udtryksformer fx dans, solosang og rollelege.

At barnet får muligheder for, at deltage i nærmiljøets kulturelle tilbud.

At barnet ved måltider sidder ved et veldækket bord og bliver præsenteret for sund og alsidig kost.

At barnet får en fællesskabsfølelse igennem de kulturelle oplevelser.

Metode:

At vi som hus og personale fejrer højtiderne og fødselsdage.

Vi synger hver formiddag og på den måde lærer barnet forskellige danske sange at kende og oplever en glæde ved dette. Her har barnet også mulighed for at performe med solosang. I denne stund implementerer vi også sanglege.

Vi deltager i nærmiljøets kulturelle tilbud, hvor vi besøger "Nørremøllecenteret", biblioteket, teaterbesøg, sang på sygehuset og besøg hos tandplejen.

Vi serverer maden på fad og i skåle så maden bliver præsenteret bedst muligt. Vi som voksne spiser med som rollemøller. Maden består af både kolde og varme retter.

Igennem vores koncerter og diverse ture ud af huset, får barnet en fællesskabsfølelse og oplever at være en del af noget.

Eksempler:

Vi har et godt samarbejde med "Nørremøllecenteret". Vi giver koncert på centret og de ældre kommer til os i børnehaven, hvor børnene synger forskellige danske sange, som de ældre kender.

Dette er blevet en årlig og fast tradition. Plus en gang om måneden tager vi til "demensgymnastik" på centret.

Barnets fødselsdag fejres ved at vi synger, en sang af barnets eget valg og en fødselsdagssang. Barnet deler eksempelvis kage, boller eller andet ud som barnet med forældre har valgt at medbringe i børnehaven. Vi har en tradition hvor vi markerer hvor mange år barnet bliver ved hjælp af "fødselsdagsskassen" og hurraråb. Derefter går vi i samlet flok ud i haven og hejser flaget og vi synger en fødselsdagsflagsang.

Barnet har fri adgang til sangbøger, billedbøger og højtlesningsbøger. Vi som voksne læser både med og højt for barnet.

Efter alle slags aktiviteter inddrager vi barnet til, at være en del af oprydningen, hvilket styrker fællesskabsfølelsen.

Huset har en tradition, hvor de ældste børn, samt de børn der lige er startet i skole, bliver inviteret til halloweenfest. Her laver vi lygter, spiser "halloweenmad", leger og hygger med børnene.

Hver sommer inviteres børn, forældre, bedsteforældre samt de børn der gik ud året før, til en fælles cykeltur "tour de Svaneke" Her cykler alle i samlet flok til røgeriet i Svaneke med små pitstop undervejs, hvor der serveres lidt til ganen. På røgeriet spises der frokost og familierne hygger indbyrdes.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi evaluerer dagligt på vores ”tavlemøder”, hvor vi gennemgår det enkelte barn/familie vedrørende trivsel og udvikling. Her har vi også mulighed for at gå pædagogisk i dybden med de forskellige problematikker eller udfordringer der evt. kunne være, med fokus på barn og familie.

Vi reflekterer dagligt om de pædagogiske metoder og tiltag vi beslutter, og handler samt evaluerer derefter på det, hvis det ikke har den ønskede effekt.

Jævnligt drøfter vi hvis en eller flere af personalet har haft en episode eller observeret en konflikt, hvor der evt. kunne have været handlet/ageret eller håndteret på anden vis. Disse refleksioner og profleksioner/drøftelser er lærerige for os, - dette giver os en indsigt i, hvor vi hver i sær kan styrke vores pædagogiske metode og praksis.

I Vores Børnehave har vi god dagligt kontakt med forældrene, hvor hver forældre bliver mødt med oplysninger og informationer om hvordan barnets dag har været, samt hvad vi arbejder med i forhold til deres barn.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi evaluerer dagligt under vores fælles tavlemøde.